

INFORMACJE URZĘDOWE

powiatu gnieźnieńskiego

Wychodzi w środy i w soboty. Abonament Orędownika wynosi kwartalnie 3 zł., mies. 1 zł. z odnosc. do domu.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 8 groszy od wiersza mm. (5 cm.) Ogł. petyt. lub tabel. 12 gr.

Nr 46

Gniezno, dnia 5-go czerwca 1929 r.

Rok 78

Plaga gza bydła rogatego i jej zwalczanie.

Bydło rogате pasące się na pastwiskach bywa napastowane przez muchę zwaną gzem; poczwarki tej muchy powodują poważne szkody w skórach bydłych, które dotykają przedewszystkiem rolnictwo, przemysł skórzany i rzeźnictwo. Plaga ta może być stosunkowo małym nakładem kosztów i trudu usunięta; jeżeli wszyscy posiadacze stad bydła rogatego zjednoczą się do wspólnej walki przeciwko gzowi.

Giez bydła rogatego jest to mucha o długości 1,6 cm., ma nieco podobieństwo do pszczoły. W czasie od lipca do września mucha ta krąży (przeważnie w gorące i parne dni, w porze popołudniowej), napastuje pasące się bydło i składa swe jajka na powierzchni ciała bydła rogatego. Bydło rozpoznaje swego nieprzyjaciela po brzęczeniu i usiłuje chronić się przed nim ucieczką t. j. „gzi się”.

Z jajek muchy gza powstają poczwarki gza. Najmniejsze poczwarki spotyka się u zabitego bydła rogatego pod śluzówką przelyku, poza tem w mleczu kręgowym i w innych miejscach ciała. Po sześciu mniej więcej miesiącach od czasu złożenia jajek spotyka się poczwarki w tkance łącznej podskórnej, gdzie dojrzewają. Poczwarki powstają na skórze z jajek gza przedostają się najpierw do jamy gębowej w ten sposób, że bydło rogате samo je ze skóry zlizuje. Następnie poczwarki przewiercają przelyk i stąd przechodzą do tkanki łącznej podskórnej.

W skórze spotyka się je w miesiącach styczniu, lutym i marcu. Wywołują one miśniacowe zgrubienia skóry albo t. zw. guzu gzie. Wymiar tych guzów powiększa się w miarę wzrostu poczwarki i dochodzi do wielkości orzecha włoskiego. Około tych guzów tkanka jest obrzmiała galaretowata. Po dojściu do stanu zupełnego dojrzewania poczwarki z boku guzów zwykle tworzą się małe otwory w skórze, przez które sięczy się ciecz. Poczwarka o wyglądzie białym, następnie brunatnym (do czarno-brunatnego), posiada 2,0 do 2,7 cm. długości i 1,0 do 1,5 cm. grubości. Poczwarka wycisła się po przez wąski otwór w guzie skórnym, wypada na ziemię i przechodzi dalsze stadium rozwoju w ziemi, jeżeli nie zostanie zdeptana lub przez ptactwo zjedzona.

Z poczwarki w ciągu 28—30 dni wykształca się rozwinięty owad, który napastuje bydło na pastwisku. Końcowy rozwój poczwarki dokonany jest w czasie od końca kwietnia do początku lipca. Tam, gdzie rozpoczyna się wypęd bydła na pastwisko, rozpoczyna się także i składanie jajek. Na początku czerwca giez osiąga końcowe stadium rozwoju. Owady te mogą napastować bydło w każdym czasie, jednakże zwykle na to miejsce w porze ciepłych dni. Przy utrzymaniu bydła w oborze poczwarki szybko giną w nawozie.

Bydło rogате napastowane przez gzy niepokoi się bardzo co może być przyczyną poważnych uszkodzeń; w tych warunkach daje się również zauważyć poważne zmniejszenie w wydajności mleka.

Pozatem poczwarki gza powodują poważne obni-

żenie wartości mięsa. W okolicy guzów podskórnych tworzą się galaretowata albo krwawo ropne wylewy, które wymagają często usunięcia większych części mięsa, jako niezdatnego do spożycia.

Największe jednak szkody powodowane są przez gza w skórze. W miejscach usadowienia się poczwarki gza w skórze tworzą się znaczne przedziurawienia.

Kilka poczwarek gza obniża poważnie wartość skóry z tego powodu, że usadawiają się one przeważnie na grzbiecie, — względnie na łędźwiach i krzyżu.

Uszkodzenie skóry przez poczwarki gza obniża jej wartość o 25%.

Jako zupełny pewny środek przeciw szkodom, powodowanym przez gza, należy uważać niszczenie poczwarek pod skórą, ponieważ przez ich zniszczenie uniemożliwia się rozwój dalszej generacji gza. Przy wykonaniu niszczenia należy uwzględnić co następuje:

1. Właściwym momentem do usunięcia poczwarki jest chwila, gdy pasożyt jeszcze nie osiągnął takiego rozwoju, żeby mógł wyostać się z guzów podskórnych i jeżeli przytem otworzyły się małe otwory w guzach i poczwarki dadzą się wycisnąć albo usunąć zapomocą odpowiednich narzędzi. Wobec tego usuwanie poczwarek musi być stosowane w czasie od końca kwietnia do początku maja przed wypędzeniem bydła na pastwisko. Należy koniecznie zwracać uwagę na to, ażeby bydło rogате przed wypędzeniem z obory na pastwisko było wolne od poczwarek gza. U bydła, które przez całe lato pozostaje w oborze, czynić tego nie potrzeba.

2. Usuwanie poczwarek wykonywa się w następujący sposób: poczwarki, znajdujące się w większych guzach, należy wycisnąć za pomocą palców. Jeżeli to nie da się wykonać z powodu niedostatecznego rozwoju pasorzytów, należy wprowadzić do otworu guza szpilkę i nakłuć poczwarkę, której czarno wyglądający odwłok zwykle ukazuje się w otworze guza. Wskutek tego zabiegu wypływa zawartość poczwarki. Dopomaga się temu zabiegowi przez silny ucisk guza za pomocą palców. Poczwarki, które nie dadzą się w ten sposób usunąć, następnie obumierają albo giną wskutek nakłucia.

Do nakłucia i równoczesnego wydobycia z guza poczwarki gza posługiwac się można szpilką, posiadającą haczyk na wzór szłydelka do robót ręcznych. Poza tem do wykonania tego zabiegu polecane są też specjalne szczypecy. Jednak posługiwanie się temi szczypcami wymaga pewnej wprawy. Usuwanie poczwarek gza za pomocą nacięcia guza należy unikać; zabieg ten w razie potrzeby może być wykonany tylko przez lekarza weterynaryjnego.

W czasie wypędzania bydła na pastwisko należy w pewnych odstępach czasu (najmniej co 14 dni) dokładnie każdą sztukę zbadac, przytem poczwarki rozwijające się stopniowo usuwać w sposób, wyżej wskazany. Jeżeli na pastwisku albo w jego pobliżu znajduje się obora lub stanowisko dla postoju bydła, wskazane jest przeprowadzenie usuwania poczwarek gza w tych miejscach. Zabieg usuwania poczwarek z pod skóry może łatwo być wykonany przez właściciela lub służbę zajęłą uprzęciem bydła.

3. Historia rozwoju gza poucza, że gospodarze, ograniczający się w walce z tym szkodnikiem tylko do swojej obory, nie osiągają żadnych wyników. Tylko przez łączne energiczne postępowanie wszystkich posiadaczy bydła w dotkniętej okolicy można osiągnąć skuteczne wyniki.

Gniezno, dnia 27. 5. 1929 r.

Starosta powiatowy
(Słaby).

L. dz. 7275/29 VI.

W związku z osiedleniem się w Kiszkwie położonej wolno-praktykującej p. Szymaniak podaje niniejszem do wiadomości, że położoną obwodową na obwód kiszkowski jest nadal p. M. UR-BANSKA zam. w Kiszkwie.

Do obwodu akuszeryjnego Kiszkowo należą następujące gminy: Brudzewko, Darmoszewo, Gniewkowo, Karczewko, Kiszkowo, Turostowo, Turostówko, Sroczyn, Ujazd, Węgorzewo, Żylice i obszary dworskie: Charzewo, Gniewkowo, Karczewo, Łubowice i Łubowiczki.

P.P. Sołtysi wzgl. przewodniczący obszarów dworskich zainteresowanych miejscowości ogłoszą powyższe w sposób zwykle praktykowany.

Gniezno, dnia 25. maja 1929 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
(—) Słaby

L. dz. 3965/29 W.P.

Odebranie debitu pocztowego.

Na podstawie art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10-go maja 1927 r. o prawie prasowym (Dz. U. R. P. z 1928 r. No. 1 poz. 1) odebrało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych debit prasowy na obszarze Rzeczypospolitej następującymi drukami:

- 1) „Uzwyższa” czasopismo wydawane w Mińsku Białym w języku białoruskim
- 2) „Głos Pracy” czasopismo wydawane w Berlinie w języku polskim
- 3) „Die rote Gewerkschafts-Internationale” czasopismo wydawane w Berlinie w języku niemieckim
- 4) „Brennende Zeitfragen”, broszura tom III-ci wydawane w Berlinie w języku niemieckim
- 5) „Reichskarte”, mapa wydawana w Berlinie w języku niemieckim
- 6) „Pracująca Młodzież”, czasopismo wydawane w Warszawie w języku niemieckim
- 7) „Buletyn C. K. Zw. Eksperantystów Sowieckiej Republiki”, broszura wydawana w Moskwie w języku esperackim
- 8) „Kalender für das Jahr 1929” broszura, wydawana w Monachjum w języku niemieckim

Gniezno, dnia 25. maja 1929 r.

Starosta powiatowy
(Słaby).

L. dz. 7456/29 I.

O g ł o s z e n i a .

Majątność Niechanowo

pow. Gniezno

ma na sprzedaż

płatki ziemniaczane

Zgłoszenia przyjmuje

ZARZĄD.

Zebranie Stow. Chrześ. Nar.

Kółka witkowskiego

odbędzie się wątek dnia 7. czerwca o godz. 4-tej w szkole witkowskiej.

Krochmalnia

w Trzemesznie

zakupuje każdą ilość

ziemniaków

fabrycznych

za regulacją gotówkową.

Telefon Nr. 3.

Za dział urzędowy odpowiedzialne Starostwo.

Majątność Niechanowo

pow. Gniezno

ma na sprzedaż

Stadniki rasy nizinnej

Zgłoszenia przyjmuje

ZARZĄD.

Stowarzyszenie Chrześ. Narod.

Naucz. Sz. Pow. Koło — Gniezno

Przyszłe zebranie miesięczne w charakterze NADZW. WALNEGO ZEBRANIA odbędzie się w sobotę dnia 8. czerwca br. o godz. 10-tej w hotelu Europejskim.

Porządek obrad przewiduje między in.:

- 1) Referat
- 2) Sprawozdanie z Zjazdu Okręgowego
- 3) Wniosek Zarządu Głównego w przedmiocie podwyższenia składek członkowskich
- 4) Sprawa oficjalnego udziału nauczycielstwa Szkół powszechnych w ostatnich uroczystościach gnieźnieńskich
- 5) Sprawa kursu katechetycznego w Poznaniu.

P. T. Członków proszę uprzejmie o punktualne przybycie.

Za Zarząd:
JÓZEF MAGER, prezes.

Świadectwa szkolne

roczne i ukończenia są na składzie i poleca takowe

M. Cegielski, Księgarnia Witkowska

Administracja i drukarnia M. Cegielskiego w Witkowie